

OPTIMALIOS PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS PASIRINKIMO KOKYBĖS VERTINIMO METODIKA

I. SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika (toliau – Kokybės metodika) nustato metodines rekomendacijas ir reikalavimus dėl Investicijų projekte (toliau – IP) nagrinėtinų iš Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas), įgyvendinamų pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą (toliau – veiksmų programa), įgyvendinimo alternatyvų skaičiaus ir turinio.

2. Kokybės metodikos tikslas – užtikrinti projekto įgyvendinimo alternatyvų vertinimo kokybę, priimant sprendimus dėl ES struktūrinių fondų lėšų skyrimo projektui įgyvendinti.

3. Rengiant Kokybės metodiką vadovautasi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013, L 347, p. 320), (toliau – reglamentas (ES) Nr. 1303/2013), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, 2014–2020 metų projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu (toliau – Investicijų įstatymas), Lietuvos Respublikos statybos įstatymu (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu, Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. 1K-279 „Dėl Investicijų projektų rengimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Investicijų projektų rengimo metodika (šios metodikos el. versija yra pateikiama adresu <https://www.ppplietuva.lt/lt/metodikos-ir-leidiniai>, Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-480 (toliau – Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairės).

4. Kokybės metodikoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Sąnaudų veiksmingumo analizė** (toliau – SVA) – investicijų efektyvumo vertinimo metodas, kurio esmė – kiekvienos vertinamos projekto įgyvendinimo alternatyvos sąnaudų efektyvumo rodiklio apskaičiavimas.

4.2. **Sąnaudų ir naudos analizė** (toliau – SNA) – investicijų efektyvumo vertinimo metodas, kurio esmė – projektui įgyvendinti reikalingų sąnaudų palyginimas su investicijų sukuriama socialine-ekonomine nauda.

4.3. **Investavimo objektas** – tai projekto įgyvendinimo metu numatytas sukurti (pagerinti, atnaujinti, kt.) ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas. Investavimo objektai gali būti – pastatai, inžineriniai statiniai, nematerialusis turtas, įrenginiai ir transporto priemonės.

5. Kitos Kokybės metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos vartojamos Kokybės metodikos 3 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II. SKYRIUS. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVŲ PALYGINIMO TAIKYMAS

6. Projekto įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir palyginimas vadovaujantis Investicijų projektų rengimo metodikoje nustatytu privalomų minimaliai išnagrinėti alternatyvų sąrašu pagal pasirinktą investavimo objektą (toliau – projekto įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir palyginimas) atliekamas / vertinamas atrenkant valstybės ir regionų projektus, kuriems įgyvendinti suplanuotų

investicijų į investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkantį pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) ir išlaidas, kurios yra apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuojuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas) (toliau – investicijų į investavimo objektus išlaidų suma), viršija 300 000 eurų.

7. Ministerija, pagal kompetenciją atsakinga už iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą ūkio sektorių (toliau – ministerija), projektų finansavimo sąlygų apraše gali nustatyti reikalavimus dėl projekto įgyvendinimo alternatyvų vertinimo ir palyginimo taikymo ir projektams, kuriems įgyvendinti suplanuotų investicijų į investavimo objektus išlaidų suma neviršija Kokybės metodikos 6 punkte nustatytos investicijų į investavimo objektus išlaidų sumos.

8. Ministerija turi teisę projektų finansavimo sąlygų apraše netaikyti nuostatų pagal Investicijų projektų rengimo metodiką dėl projekto įgyvendinimo alternatyvų skaičiaus ir turinio įvertinimo ir palyginimo, jeigu:

8.1. ministerija įvertino ir palygino projektų įgyvendinimo alternatyvas pagal Investicijų projektų rengimo metodikos nuostatas ir pagrindė pasirinktos alternatyvos pranašumą ir (arba)

8.2. ministerija įvertino ir palygino alternatyvius projektus ir pagal pritaikytą SNA arba SVA metodą apskaičiuotais rodikliais pagrindė konkretaus projekto pranašumą;

8.3. įgyvendinami integruotų teritorijų vystymo programų projektai.

9. Ministerija, atsižvelgusi į Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priede pateiktą lentelę „Minimaliai privalomos išnagrinėti ir palyginti projekto įgyvendinimo alternatyvos pagal investavimo objektus ir galimų veiklų sąrašas“ (toliau – 4 priedo lentelė), projektų finansavimo sąlygų apraše nurodo, kiek ir kokių projekto įgyvendinimo alternatyvų turi išnagrinėti pareiškėjas arba nurodo, kad projekto įgyvendinimo alternatyvos turi būti išnagrinėtos vadovaujantis Investicijų projektų rengimo metodikos nuostatomis. Ministerija, susiderinusi su vadovaujančiąja institucija, projektų finansavimo sąlygų apraše gali nurodyti papildomas nagrinėtinas projektų įgyvendinimo alternatyvas, nei nustatyta Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priedo lentelėje (tokiu atveju konkrečios nagrinėtinos projekto įgyvendinimo alternatyvos, kurios turi būti išnagrinėtos ir palygintos, turi būti nurodytos projektų finansavimo sąlygų apraše). Ministerija, suderinusi su vadovaujančiąja institucija, projektų finansavimo sąlygų apraše gali nurodyti kitas alternatyvas, nei nustatyta Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priedo lentelėje, tačiau minimalus kitų nagrinėtinų alternatyvų skaičius turi būti ne mažesnis nei 3 (tokiu atveju projektų finansavimo sąlygų apraše nurodomos nagrinėtinos projekto įgyvendinimo alternatyvos arba pateikiama nuoroda į dokumentą, kuriame įvardintos konkrečios projekto įgyvendinimo alternatyvos, kurios turi būti išnagrinėtos ir palygintos).

III. SKYRIUS. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVŲ VERTINIMO METODO NUSTATYMAS

10. Ministerija taikytiną SNA arba SVA metodą projektams Projektų finansavimo sąlygų apraše nustato vadovaujantis Investicijų projektų rengimo metodikos nuostatomis. Ministerija, suderinusi su vadovaujančia institucija, konkrečiame projektų finansavimo sąlygų apraše turi teisę nustatyti:

10.1. reikalavimą taikyti SNA metodą visiems projektams, jei tai yra tikslinga bei padeda rasti efektyvesnį sprendimą planuojamų įgyvendinti projektų atveju;

10.2. reikalavimą taikyti SVA metodą visiems projektams, jei projektai atitinka Investicijų projektų rengimo metodikoje nustatytas išimtis dėl SVA metodo taikymo.

11. Didelės apimties projektui vertinti visada taikomas SNA metodas

IV. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS PASIRINKIMO KOKYBĖS VERTINIMAS

12. Vertinamas investicijų projektas ir Skaičiuoklė (dokumento el. versija pateikiama adresu <https://ppplietuva.lt/lt/metodikos-ir-leidiniai>), parengti vadovaujantis Investicijų projektų rengimo metodikos nuostatomis, kurie teikiami kartu su projektiniu pasiūlymu ministerijai, kai planuojami valstybės projektai, arba regiono plėtros tarybai, kai planuojami regionų projektai.

13. Ministerijos ar Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) paskirtas vertintojas užtikrina, kad projekto įgyvendinimo alternatyvos būtų išnagrinėtos ir palygintos pagal Investicijų projektų rengimo metodikos nuostatas ir konkretų finansavimo sąlygų aprašą, jei konkretaus finansavimo sąlygų apraše yra nustatytas alternatyvų skaičius ir turinys bei taikomas alternatyvų vertinimo metodas.

14. Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimą atlieka mažiausiai vienas ministerijos, kai vertinami valstybės projektai, arba Regioninės plėtros departamento prie VRM, kai vertinami regionų projektai, paskirtas vertintojas (toliau – vertintojas). Atlikdamas vertinimą, vertintojas užpildo ir pasirašo Investicijų projektų rengimo metodikos 9 priede pateikiamą investicijų projektų

vertinimo klausimyną (toliau – Investicijų projektų vertinimo klausimynas), kuris yra neatskiriama projektinio pasiūlymo vertinimo išvados dalis (priedas).

15. Atlikdamas vertinimą, vertintojas turi įsitikinti, ar IP projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas, atliktas pritaikius SNA ar SVA metodą, yra pagrįstas ir IP yra parengtas pagal Investicijų projektų rengimo metodikos nuostatas. Vertintojas pateikia išvadą apie atliktą investicijų projekto vertinimą užpildydamas Investicijų projektų rengimo metodikos 9 priedo I – VI dalis.
